

T.C. KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
YURTDIŞI TÜRKLER VE AKRABA
TOPLULUKLAR BAŞKANLIĞI

HOLLANDA AYRIMCILIKLA MÜCADELE REHBERİ

NESAM

Nefret Suçları ve
Ayrımcılıkla Mücadele

İçindekiler

AYRIMCILIK NEDİR?.....	4
AYRIMCILIĞA İLİŞKİN TEMEL KAVRAMLAR NELERDİR?	8
KİMLERİN AYRIMCILIK YAPMAMA SORUMLULUĞU BULUNUR?	10
HANGİ ŞARTLAR ALTINDA AYRIMCILIK YAPILMASI MÜMKÜNDÜR?	14
İŞYERİ, EĞİTİM VE HİZMET ALMADA EN SIK RASTLANAN AYRIMCI	16
UYGULAMALAR NELERDİR?	16
KANITLARIN KORUNMASI VE BİLDİRİME İLİŞKİN DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR NELERDİR?	20
BAZI EMSAL KARARLAR.....	24
BAŞVURULACAK YASAL MERCİLER NELERDİR?	26
HOLLANDA'DAKİ RESMİ VE SİVİL TOPLUM DESTEK MEKANİZMALARI	30

AYRIMCILIK NEDİR?

Hollanda’da genel kapsamlı ayrımcılık yasağı Hollanda Anayasası’nın 1. maddesinde düzenlenmiştir. Ayrımcılık yasağı kapsamında Hollanda Anayasası’nda korunan haklar temel alınmaktadır.

Eşit muamele ilkesi ve ayrımcılık yasağı, Anayasa’nın 1.maddesinde şu şekilde hükme bağlanmıştır:

Hollanda’da bulunan herkes, eşit durumlarda eşit muamele görür.

- Din,
- Hayat görüşü,
- Politik eğilim,
- Irk,
- Cinsiyet

veya diğer bir sebeple yapılan ayrımcılığa izin verilmez.

01

Hollanda Anayasası'ndaki eşit muamele ilkesi ve ayrımcılık yasağını içeren söz konusu bu madde, 1994 yılında "Genel Eşit Muamele Kanunu"nun yürürlüğe girmesiyle detaylandırılmıştır.

Ancak, genel itibariyle Eşit Muamele Kanunu'nun belirsizlikler taşıdığı ve anlaşılır olduğu yönünde eleştiriler söz konusudur. Ayrıca Hollanda Anayasası'nın 120'nci maddesi kanunların anayasaya uygunluğunun denetlenmesini yasakladığından ayrımcılık yasağına ilişkin denetleme yapılmamaktadır. Bütün bunların sonucunda ayrımcılıkla mücadelede daha yapısal bir yaklaşım gerektiğinden hareketle, Ocak 2021'de Hollanda Temsilciler Meclisi'ne Ayrımcılık Kanun Tasarısı sunulmuştur.

Ayrımcılık kapsamında Hollanda'da özel olarak yürürlüğe giren diğer düzenlemeler şunlardır:

- Kadın-Erkek Eşitliği Kanunu (1980),
- Genel Eşit Muamele Kanunu (1994),
- Çalışma Süresi Ayrımcılığı Kanunu (1996),
- Engel veya Kronik Rahatsızlığa Eşit Muamele Kanunu (2003),
- İstihdamda Yaşa İlişkin Eşit Muamele Kanunu (2003)

Bu çalışma kapsamında Hollanda Anayasası'nın 1. maddesinde düzenlenmiş genel kapsamlı ayrımcılık yasağı ve Eşit Muamele Kanunu esas alınmıştır.

AYRIMCILIĞA İLİŞKİN TEMEL KAVRAMLAR NELERDİR?

Eşit Muamele Kanunu'nun 1. maddesinde ayrımcılık kavramı doğrudan ayrımcılık ve dolaylı ayrımcılık olarak ikiye ayrılmıştır.

02

Doğrudan Ayrımcılık

Bir kişinin aynı veya benzer durumda din, hayat görüşü, politik eğilim, ırk, cinsiyet, vatandaşlık veya cinsel eğilimine göre farklı bir muamele görmesi veya görme ihtimalinin bulunması, doğrudan ayrımcılık olarak nitelendirilmiştir.

Dolaylı Ayrımcılık

Görünüşte tarafsız bir uygulama, tedbir ya da kuralın din, hayat görüşü, politik eğilim, ırk, cinsiyet, vatandaşlık veya cinsel eğilimine göre diğer kişilere göre farklı veya daha fazla olumsuz etkiler yaratması, dolaylı ayrımcılık olarak ifade edilmiştir.

KİMLERİN AYRIMCILIK YAPMAMA SORUMLULUĞU BULUNUR?

Eşit Muamele Kanunu doğrudan ve dolaylı ayrımcılık kapsamında aşağıdaki alanlarda koruma sağlamaktadır:

- iş hayatı
- mal ve hizmetlere erişim,
- serbest meslek, sendika ve mesleki derneklere üyelik ve
- sosyal koruma (burs, sosyal ödenek vb.)

03

İş Hayatı

İş hayatındaki ayrımcılık, Eşit Muamele Kanunu'nun 5, 6 ve 6a maddesinde tanımlanmıştır. Kanun uyarınca;

- iş ilanlarında,
- iş aracılığında,
- işe alım ve iş sonlandırmada,
- memur alımı ve memuriyetin sonlandırılmasında,
- istihdam şartlarında,
- işe alım sürecinde veya istihdam sürecinde sağlanan eğitim, terfi ve istihdam koşullarında

ayrımcılık yasaktır.

Ayrıca sendika ve mesleki derneklere üyelikte ve bu üyelikten kaynaklanan faydalara ilişkin de ayrımcılık yasaklanmıştır.

Ancak dinî veya belli bir hayat görüşüne bağlı olan kurum veya kuruluşlarda, belirli bir siyasi eğilimi olan kurum veya kuruluşlarda ve özel eğitim kurumlarında belirli bir din, hayat görüşü veya politik eğilimine göre bir ayırım yapılabileceği kabul edilir.

Bununla birlikte, bu kurumlardaki ayrımcılığın ilgili mesleki faaliyetin niteliğine ve ilgili kurum veya kuruluşun temeline ilişkin meşru ve haklı bir gereklilik oluşturması beklenmektedir.

Hollanda Ceza Kanunu Madde 137g'ye göre;

Bir görevi, mesleği veya işi yaparken, ırkı nedeniyle kişilere kasten ayrımcılık yapan kişi, altı aya kadar hapis veya üçüncü kategoriden para cezasına çarptırılır. Eğer, bu suç meslek veya alışkanlık haline getirilmiş ise veya iki (veya daha fazla) kişi tarafından beraber işlenmişse bir yıla kadar hapis cezası veya dördüncü kategoriden para cezasına çarptırılır.

Hollanda Ceza Kanunu Madde 137g iş hayatındaki kasıtlı ayrımcılığa, ceza öngörmektedir. Bu maddede ayrımcılık konusu olarak sadece ırka yönelik ayrımcılıktan bahsedilmektedir. Madde 137g, son yıllarda eğlence işletmelerinde yaşanan ayrımcılıkla mücadele etmek için kullanılmıştır. Ancak istihdam süreçlerinde yeni personel işe alırken ortaya çıkan ayrımcılıkla mücadele için de kullanılabilmektedir.

Mal ve Hizmetlere Erişim

Mal ve hizmetlere erişim ile ilgili tanımlar Eşit Muamele Kanunu'nun 7. maddesinde verilmiştir. İlgili kanun maddesinde her türlü mal ve hizmete erişimde ayrımcılığın yasak olduğu, buna mesleki yönlendirme, kariyer ve okul danışmanlığının da dahil olduğu ifade edilmiş ve aşağıdaki şartlarda yapıldıysa ayrımcılığın yasak kapsamına gireceği hükme bağlanmıştır;

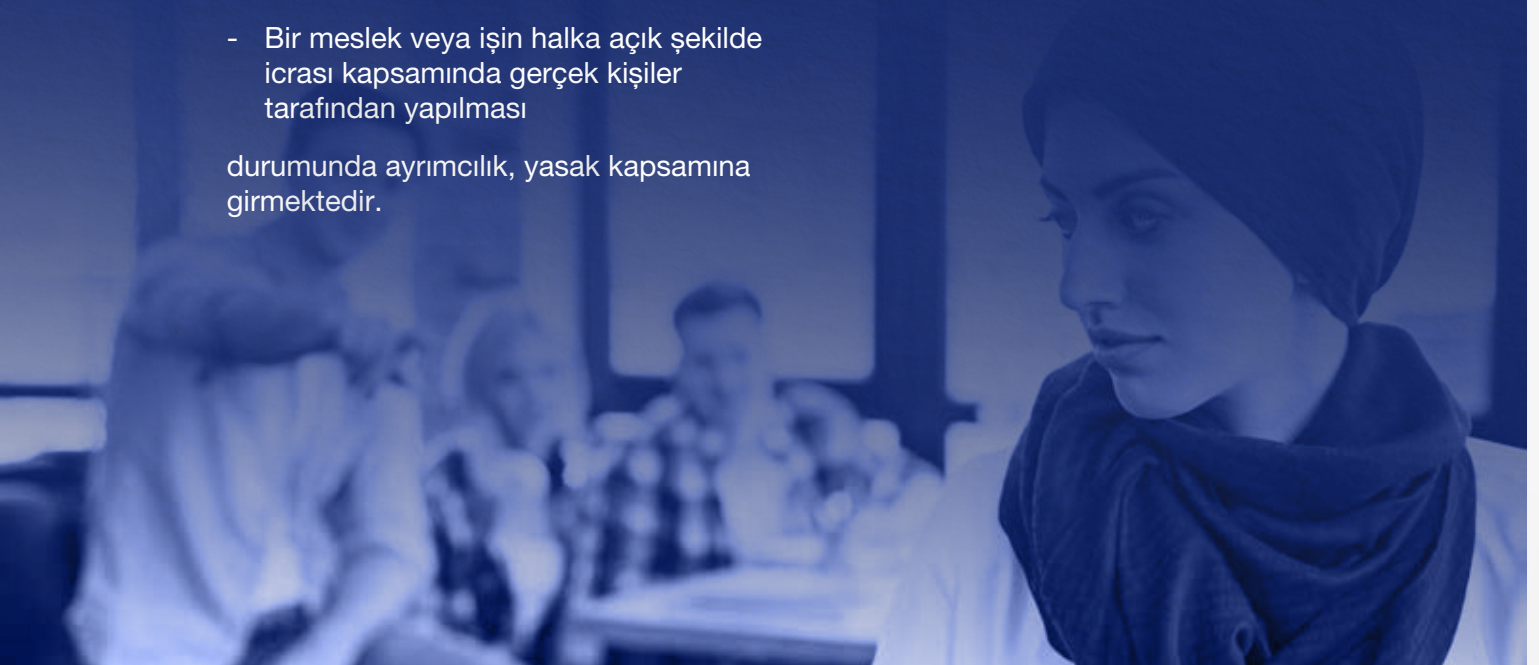
- Mesleğin veya işin icrasında,
- Kamu hizmeti kapsamında,
- Konut, sosyal yardım, sağlık, kültür veya eğitim alanında çalışan kurumlar tarafından yapılması halinde veya
- Bir meslek veya işin halka açık şekilde icrası kapsamında gerçek kişiler tarafından yapılması

durumunda ayrımcılık, yasak kapsamına girmektedir.

Bununla birlikte, kanun gereğince, mal ve hizmetlere erişime ilişkin özel eğitim kurumlarının; belirli bir din, hayat görüşü veya politik eğilime göre ayrımcılık yapabileceği kabul edilir. Ancak bu ayrımın ilgili mesleki faaliyetin niteliği ve ilgili kurum veya kuruluşun temeline ilişkin meşru ve haklı bir gereklilik oluşturması beklenmektedir.

Sosyal Koruma

Eşit Muamele Kanunu'nun 7a. maddesinde ırk 'a dayalı ayrımcılığın sosyal koruma alanında yasak olduğu ve bu hususun sosyal hizmetler ve sosyal yardımları da kapsadığı belirtilmiştir.

HANGİ ŞARTLAR ALTINDA AYRIMCILIK YAPILMASI MÜMKÜNDÜR?

Hollanda Eşit Muamele Kanunu'nun 2. maddesinde ayrımcılık yasağı kapsamındaki istisnalara yer verilmiştir. Bu madde doğrultusunda aşağıdaki durumlarda ayrımcılık yasağı kapsamında istisnalar söz konusu olacaktır:

04

- Ayrımcılık yasağı, dolaylı ayrımcılığın hukuka uygun olması ve meşru ve haklı bir gerekçeye dayanması halinde geçerli olmayacaktır.
- Cinsiyete dayalı ayrımcılık yasağı, cinsiyetin belirleyici olduğu durumlar ve kadını özellikle hamilelik ve annelik ile ilgili hususlarda korumaya yönelik durumlarda geçerli olmayacaktır.
- Etnik veya kültürel köken veya kadına yönelik pozitif ayrımcılık yapılan durumlarda ayrımcılık yasağı geçerli olmayacaktır.
- Irka dayalı ayrımcılıkta:

a) ırksal görünümün belirleyici olduğu durumlarda amacın meşru bir gereklilikte olması ve bu gerekliliğin amaçla orantılı olması durumunda

b) yapılan ayırım kişinin ırkından kaynaklı dış özellikleri ile ilgiliyse ve bir mesleki faaliyet kapsamında bu özellikler belirleyicilik teşkil ediyorsa

ayrımcılık yasağı geçerli olmayacaktır.

- Vatandaşlığa dayalı ayrımcılıkta:

a) genel bağlayıcı kural, yazılı veya yazılı olmayan kural veya uluslararası hukuka dayalı bir ayırım söz konusu ise veya

b) vatandaşlığın belirleyici olduğu durumlarda

ayrımcılık yasağı geçerli olmayacaktır.

İŞYERİ, EĞİTİM VE HİZMET ALMADA EN SIK RASTLANAN AYRIMCI UYGULAMALAR NELERDİR?

Aşağıda aktarılan uygulamalar örnek amaçlıdır. Yapılan ve yapılabilecek ayrımcılıklar aşağıdakilerle sınırlı değildir:

05

İş ve İşyeri

- İşe seçilme ve işe alınmada ayrımcılık
Örneğin, inancınızdan dolayı başörtüsü taktığınız veya inancınızdan dolayı bıraktığınız sakalınızı kesmeyi reddettiğiniz için işe alınmamanız
- İş ve çalışma koşullarında ayrımcılık
Örneğin, Hristiyan dini bayramlarında çalışma arkadaşlarınıza ücretli izin verilirken Müslüman dini bayram günlerinde size izin verilmemesi
- Mesleki eğitim, ödeme ve sağlanan olanaklarda ayrımcılık
Örneğin, göçmen kökenli olduğunuz için sizinle aynı işi yapan ve göçmen kökenli olmayan bir çalışma arkadaşınızdan daha düşük maaş almanız
- Kariyerde ilerleme ve yükselmede ayrımcılık
Örneğin, ırkınızdan dolayı işinizde diğer çalışma arkadaşınıza göre daha yavaş yükselmeniz
- İşten çıkarma ve işten çıkarma koşullarında ayrımcılık
Örneğin, aynı koşullar söz konusu olmasına rağmen, başka milliyet ve inançlara sahip kişiler işe devam ederken sizin işten çıkartılmanız veya işten çıkartılırken size diğerlerine kıyasla daha az tazminat ödenmesi

Eğitim

- Okula kabul prosedüründe ayrımcılık
Örneğin, okula kabul edilirken Türkiye'den geldiğiniz için bir başka ülkede doğup eğitim görmüş kişilerden istenen notlardan daha yüksek notlar almış olmanızın istenmesi
- Öğrencilere yapılan muamelede ayrımcılık
Örneğin, okulda başka dini sembollerin giyilmesi ve takılmasına izin verilirken, sizin başörtünüzü çıkartmanızın istenmesi veya ay yıldızlı kolye takmanızın yasaklanması
- Öğrencilerin kapsam dışı bırakılmalarında ayrımcılık
Örneğin, ırkınızdan dolayı okulun belli olanaklarını kullanmanıza izin verilmemesi
- Öğrencinin özel ihtiyaçlarına ilişkin verilen kararlarda ayrımcılık
Örneğin, farklı bir inançtan bir aile olduğunuz için özel eğitim ihtiyacı olan çocuğunuzun ihtiyaçlarının belirlenmesi veya karşılanması konularında gereğinin yapılmaması.

Hizmet Alma

- Ürün veya hizmet sunulmasının reddedilmesi yoluyla ayrımcılık
Örneğin, gittiğiniz bir mağazada veya restoranda, farklı inançtan veya ırktan olduğunuz için size hizmet vermeyi reddetmeleri
- Ürün veya hizmetlerin sunulmasında dezavantajlı koşullar uygulamak suretiyle yapılan ayrımcılık
Başkalarına daha makul bir ücret karşılığında sunulan bir servis veya ürünün inancınız veya milliyetiniz nedeniyle size daha pahalı bir ücret karşılığında sunulması

- Müşteri memnuniyeti hizmetleri sunulurken yapılan ayrımcılık
Örneğin, memnun olmadığınız bir ürünü iade ederken, ırkınız dolayısıyla size zorluk çıkarılması ve kötü muameleye tabi tutulmanız
- Alınan servis veya ürünlerle ilgili haklara dair bilgi verilirken yapılan ayrımcılık
Örneğin, yabancı diliniz yeterli olmadığı için, sunulan servisle alakalı başkalarına sağlanan bilgilerin size sağlanmaması

KANITLARIN KORUNMASI VE BİLDİRİME İLİŞKİN DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR NELERDİR?

06

Ayrımcılığa uğradığınızı ve bu nedenle haklarınızın ihlal edildiğini ispat edebilmemiz için iddialarınızı destekleyecek kanıtlar sunmanız gerekir. Bu kanıtlar yoluyla, örneğin dininiz ya da ırkınız gibi yasayla korunan karakteristik özellikleriniz nedeniyle haksızca veya başka birine kıyasla dezavantajlı muamele gördüğünüzü kanıtlamanız beklenir.

Kanıt denince, birçok kişinin aklına elle tutulabilen somut bir belge, görüntü veya ses kaydı gelir. Bu, her zaman doğru bir yaklaşım değildir. Ayrımcı eylemlerin birçoğunun fiziksel bir kanıtı olmayabilir.

Örneğin, okulda öğretmeni tarafından sözlü eziyet veya tacize uğrayan göçmen kökenli bir öğrencinin, elinde hiçbir fotoğraf, ses veya görüntü kaydı olmayabilir.

Bu, yapılan ayrımcılığın ispatlanamayacağı anlamına gelmez. Çoğu zaman, bu tür davalarda, ayrımcılığın ispatlanması için görgü tanıklarının ifadelerine başvurulur. Yine çoğu zaman, en önemli görgü tanığı mağdurun kendisidir. O nedenle, “Elimde hiçbir fiziksel kanıt yok. Şikayetçi olsam da ispat edemem”, gibi bir yanılgıya düşmemek gerekir.

Yapılan ayrımcılığın niteliğine göre, ihtiyaç duyulan kanıtların türü de değişir. O nedenle, gerekli kanıtlar ve bunları korumak için yapılması gerekenlerle ilgili tam bir liste oluşturmak pek mümkün değildir. Ancak, genel olarak aşağıdaki hususlara dikkat edilmelidir:

- Çoğu zaman, en önemli kanıt, sizin yaşadıklarınıza dair ifadenizdir. Çünkü, ayrımcılık eylem veya söylemleri sıklıkla bir konuşma veya toplantı esnasında olur. Yaşadıklarınızı, duyduklarınızı veya gördüklerinizi not edip bir ifadeye dönüştürmek kanıt oluşturabilir. Bunun için, yaşadığınız olaylarla ilgili, neler olduğunu, olayların tarihlerini, nerede ve kimler varken gerçekleştiklerini, yaşananların sonucunda neler olduğunu, etrafta bulunanların olanlara reaksiyonlarını ve olanların sizi nasıl hissettirdiğini kaydeden olabildiğince detaylı notlar tutmanızda büyük yarar olacaktır. Bazen, kullanılan bir tek kelime olayı normal olmaktan çıkartıp ayrımcılık başlığı altına koyabilir. O nedenle, hiçbir nokta veya detayı atlamadan ve olaydan sonra mümkün olan en kısa zamanda notlarınızı almanız çok faydalı olacaktır.
- Benzer şekilde, görgü tanıklarının ifadeleri kanıt oluşturabilir. İfadeleri sizinkiyle örtüşen tanıklarınız olması başvurunuzu güçlendirecektir.
- Size veya (sizinle ilgili olarak) başkalarına gönderilen, ayrımcılık içerikli bir e-posta, mektup, not veya sosyal medya paylaşımı delil olarak kullanılabilir. Yararlı olacağını düşünmediğinizden sildiğiniz bir e-posta veya attığınız mektup benzeri iletiler varsa, bunlarla ilgili, ne zaman aldığınız, kim tarafından gönderildikleri ve içerikleriyle ilgili olabildiğince detaylı notlar almalısınız.
- Yapılan ayrımcılıktan duygusal veya psikolojik olarak etkilendiyseniz ve bunun için doktora veya psikoloğa gittiyseniz, buralarda oluşan kayıtlar da delil olarak sunulabilir.
- Ayrımcılık yaptığını düşündüğünüz işveren, okul, hastane, belediye ve benzeri kurum veya kuruluşların ayrımcılık içeren yazılı kural, talimatname veya kılavuzları, kontratlar, yazılı beyanlar ve benzeri dokümanlar da delil oluşturabilir.
- Ayrımcılık başvurularında, birçok zaman durumunuzu kıyaslayabileceğiniz ayrımcılığa uğramamış başka biri veya birileri olmalı. Başka birine kıyasla, dezavantajlı bir muameleye maruz kaldığınızı göstermenin bir yolu da, böyle birini tespit edip, durumlarınızı kıyaslamanız ve o kişiden delil veya bir yazılı ifade edinmeye çalışmanız olabilir.
- Ayrımcılık yaptığını düşündüğünüz kişi, kurum veya kuruluşlardan, delil edinmeye çalışabilirsiniz. Bunun farklı yolları olabilir. Bunlardan bir tanesi, ilgili kişi veya kurumun konuyla ilgili yayımladığı bilgiler olabilir (örneğin, eşitlik ve çeşitlilik ilkelerine uyma zorunluluğu olan kurum ve kuruluşların bu konularda yayımladıkları bilgiler). Başka bir yöntem olarak, ilgili kişi veya merciden yazılı olarak bilgi isteyebilir veya kendilerine yazılı sorular yöneltebilirsiniz.

- Ayrımcılığa uğradığınızı hissedip, ilgili kişi, kurum veya kuruluşlara şikayette bulunmuş olabilirsiniz. Bu durumda, sizin onlara yazdıklarınız ve onların size verdikleri yazılı cevapları mutlaka muhafaza etmelisiniz. Şikayet ve endişelerinizi sözlü olarak iletip, cevabı da sözlü olarak aldıysanız, tüm bunların notlarını detaylı olarak tutmalısınız. Örneğin, kiminle konuştuğunuz, nerede ve hangi tarihte konuştuğunuz, neler konuşulduğu ve kimlerin bulunduğu gibi detaylar önemlidir. Şikayetiniz ile ilgili bir toplantı olduysa, bu toplantıya yanınızda birini götürmeniz ve toplantıda siz veya yanınızda gelen kişinin detaylı olarak notlar tutması yine çok faydalı olacaktır.
- İnternet üzerinde, sosyal medya platformları veya bir internet sitesi üzerinden yapılmış ayrımcı söylemlerin veya paylaşımların ilgili kişi veya kurumlar tarafından kaldırılma olasılığına karşı ekran görüntüsü alınması çok yararlı olabilir. Bunu bilgisayarınız üzerinde yapabileceğiniz gibi, telefonunuzla paylaşımın bir fotoğrafını da çekebilirsiniz.

Bunu yaparken, paylaşım sahibinin profil detaylarını da gösterecek şekilde yaptığınızdan emin olmalısınız.

Yukarıdakileri uygularken, kendinize şu soruları sormanız ve yanıtlamanız önemlidir:

- Bana kim ayrımcılık yapıyor?
- Bana neden ayrımcılık yapıyor?
- Bana yapılan ayrımcılık veya dezavantajlı muamele nedir?
- Bana yapılan farklı veya dezavantajlı muamele neden haksızdır ve adil değildir?

1 Nisan 2004 tarihi itibarıyla ayrımcılığın kanıtlanmasına ilişkin Genel Eşit Muamele Kanunu'nun 10. maddesinde; "Kendi aleyhine bir ayırım yapıldığı veya yapılacağı kanaatinde olan taraf ayrımcı muamelenin gerçekleşmiş olabildiğini düşündürecek yeterli kanıt sunması durumunda iddia edilen fail hukuka aykırı davranmadığını kanıtlamakla yükümlüdür" hükmüne yer verilmiştir ve böylece ayrımcılığa maruz kalan durumlarda ispat yükünü paylaşma söz konusu olmuştur.

BAZI EMSAL KARARLAR

Hollanda’da alınmış bazı önemli emsal kararlar şunlardır:

07

Hollanda Yüksek Mahkemesi 29-03-2016 / ECLI:NL:HR:2016:511

Hollanda Yüksek Mahkemesi, 28 Mayıs 2011 tarihinde Enschede’de yer alan ve Volksunie tarafından gerçekleşen bir gösteride göstericiler tarafından “Ali B en Mustapha ga toch terug naar Ankara” (“Ali B. ve Mustafa Ankara’ya dönün”) sloganlarının atılmış olması sebebiyle Arnhem-Leeuwarden Bölge Mahkemesi’nin ayrımcılık ve ayrımcılığa teşvik sebebiyle üç kişiye verdiği 500 avro para cezası kararını onamıştır. Mahkeme, sloganlarda kullanılan isimlerin Türk veya Fas kökenlilere atıf yaptığı ve ırka dayalı hakaret motifleri içermesi ve ayrımcılığa teşvik etmesi sebebiyle uygulanan Ceza Kanunu’nun 137c ve 137d maddelerinin doğru yorumlandığı ve doğru uygulandığı hükmüne varmıştır.

Hollanda Yüksek Mahkemesi 01-11-2016 / ECLI:NL:HR:2016:2454

Hollanda Yüksek Mahkemesi, polisin trafik denetiminde yalnızca etnik veya dini kimliğe dayalı olarak otomobil sürücülerini veya yanlarında bulunan yolcuları seçerek denetime tabi tutmasının ayrımcılık olduğunu ve trafik denetiminin hukuka aykırı olarak gerçekleştiğine karar vermiştir. Ancak Hollanda Yüksek Mahkemesi kararda, polisin trafik denetiminde otomobil sürücülerinin önce ehliyet ve plaka kontrolü yaparak elde ettiği kanıtları doğrudan kullanabileceği yönünde hüküm vermiştir.

Lahey Yüksek Mahkemesi 4-09-2020 / ECLI:NL:GHDHA:2020.1606

Hollanda’da İslam karşıtı görüşleriyle bilinen siyasetçi Geert Wilders 2014 yılında yaptığı bir konuşma sırasında “Bu şehirde ve Hollanda’da daha mı çok, daha mı az Faslı istiyorsunuz?” sorusunu sormuş ardından katılımcılar tarafından gelen “daha az” cevabı üzerinde “gereğini yaparız” demiştir. Toplumda büyük tepkiye yol açan bu sözlerden sonra Wilders aleyhine savcılığa suç duyurusunda bulunulmuştur. Mahkeme Wilders’in yaptığı bu konuşma ile Ceza Kanunu’nun 137d maddesindeki nefret ve ayrımcılığa teşvik suçunu işlemediğine kanaat getirmiş, ancak 137c maddesi kapsamında Wilders’ı bir azınlık gruba hakaret suçundan yargılamıştır.

BASVURULACAK YAŞAL MERCİLER NELERDİR?

08

Ayrımcılıkla Mücadele Bürosu (Antidiscriminatiebureau)

Hollanda'daki belediyeler 28 Ocak 2010 tarihinden itibaren yasal olarak ayrımcılığa maruz kalan vatandaşların şikâyetle bulunabileceği ve destek alabilecekleri ayrımcılıkla mücadele büroları bulundurmak zorundadır.

Ayrımcılıkla Mücadele Bürosu yapılan şikâyet ve bildirimlere göre nasıl bir yol izlenmesi gerektiği ve ne yapılabileceğine ilişkin bilgiler ve destek vermektedir. İhtiyaç duyulduğu takdirde polise ve İnsan Hakları Enstitüsü'ne şikâyet başvurusu Ayrımcılıkla Mücadele Bürosu ile beraber yapılır. Söz konusu veriler Ayrımcılıkla Mücadele Bürosu'nun yıllık raporunda yayımlanmaktadır.

Telefon: Bildirim ve tavsiye ulusal hattı 0900 - 2 354 354 (dakika ücreti 10 cent)

E-posta: info@discriminatie.nl

Ayrıca, Meld discriminatie NU adı altında bir aplikasyon oluşturulmuş ve telefondan aplikasyon üzerinden başvuru yapma imkanı sağlanmıştır.

Web sitesi: discriminatie.nl web sayfasındaki bildirim formunu doldurarak başvuruda bulunabilirsiniz. İlgili sayfada ayrıca size en yakın Ayrımcılıkla Mücadele Bürosu'nun adres ve iletişim bilgilerine ulaşabilirsiniz.

İnsan Hakları Enstitüsü (College voor de Rechten van de Mens)

Ayrımcılıkla Mücadele Büroları dışında ayrımcılığa uğrayanlar, İnsan Hakları Enstitüsü'ne bildirimde bulunarak olaya ilişkin görüş talep edebilir. İnsan Hakları Enstitüsü yapılan muamelenin kanuna uygun olup olmadığını araştırır ve taraflara tavsiyelerde bulunulur. Söz konusu tavsiyeler bağlayıcı olmamakla birlikte, taraflar uygulamada çoğunlukla tavsiyelere uymaktadırlar. Zira dava açıldığı takdirde mahkeme, kararında İnsan Hakları Enstitüsü'nün tavsiyesini dikkate almak zorundadır.

Telefon: 030 888 3 888 (mesai saatleri içerisinde saat 10:00 – 16:00 arası)

E-posta: info@mensenrechten.nl

Web sitesi: <https://mensenrechten.nl> web sitesinde yer alan “Ayrımcılığı Bildir” formu üzerinden başvuruda bulunabilirsiniz.

Polis

Taciz, saldırı, hakaret gibi cezai kovuşturma gereken durumlarda polis merkezine başvurarak ayrımcılığa ilişkin şikâyetle bulunulabilmektedir. Ayrımcılığa ilişkin polis merkezine ihbarda bulunduğunuz takdirde polis merkezinin şikayeti kayıt alma zorunluluğu bulunmaktadır. Polis merkezine sadece ırk, cinsiyet, din, hayat görüşü, cinsel eğilim ve engellilik ile ilgili ayrımcılığa ilişkin başvuru yapılabilmektedir. Mağdurlara, online ihbarda bulunma olanağı da sağlanmaktadır.

Telefon: 0900-8844

Web sitesi: <https://www.politie.nl/> web sayfasında yer alan ayrımcılık bildirim formunu kullanarak online şikâyetle bulunabilirsiniz. Ancak burada dikkat edilmesi gereken husus, polise ihbar ve şikâyet arasında fark bulunmasıdır. İhbar bildirimini yalnızca kayıtlara geçilir, dolayısıyla soruşturma başlatılmamaktadır. Soruşturma için mağduriyete ilişkin şikayette bulunulmalıdır.

MiND

2013 yılında Hollanda Adalet Bakanlığı ve Hollanda Sosyal İşler ve İstihdam Bakanlığı'nın inisiyatifiyle kurulan MiND internet ortamında vuku bulan ayrımcılığı kayıt altına almaktadır.

İnternet ortamında yazılmış ırkçı söylemler MiND'e bildirilir. Bildirimi aldıktan sonra MiND ifadenin hala aktif olup olmadığını araştırır. Daha sonra söz konusu ifadeler Ceza Kanunu'nun 137c ile 137e arasındaki maddeler ve ilgili içtihat temelinde değerlendirir. MiND yaptığı değerlendirme sonrasında söz konusu web sayfasının yöneticisinden açıklamayı kaldırmasını isteyebilir. Söz konusu açıklama kaldırılmadığı takdirde MiND savcılığa suç duyurusunda bulunmaktadır.

Web sitesi: <https://www.mindnederland.nl/>

Web sayfasından internet ortamında maruz kalınan ayrımcılığa ilişkin başvuruda bulunabilirsiniz.

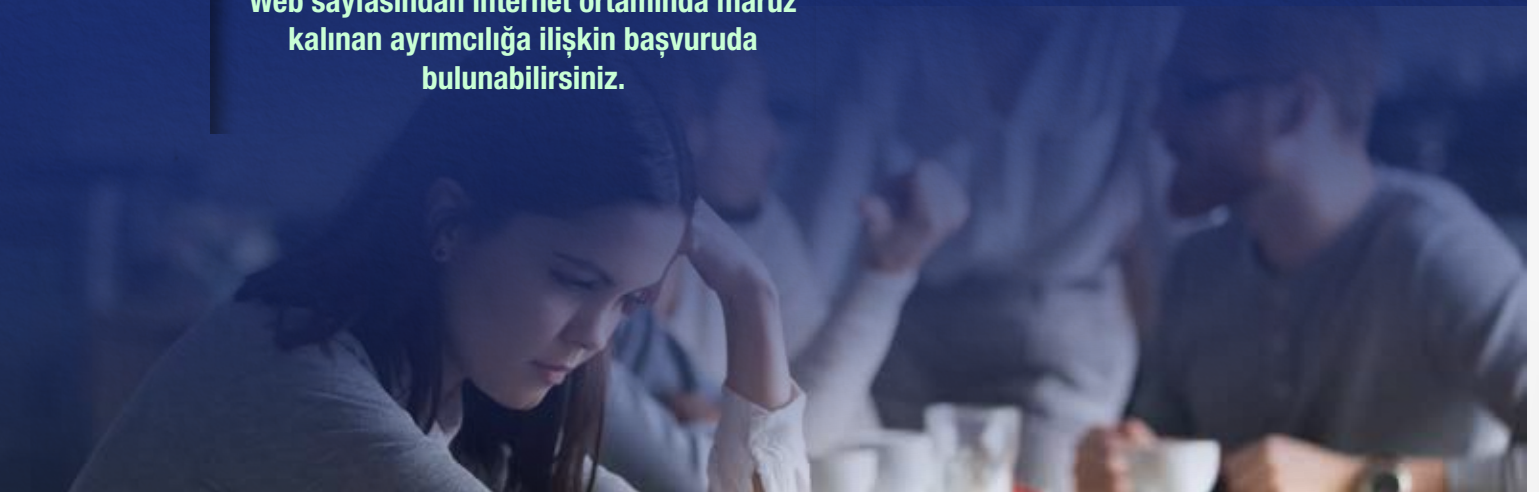
Meld Islamofobie

2015 yılı itibariyle Hollanda'da gerçekleşen İslamofobi vakalarını kayıt altına alan tüzel kişiliğe sahip Meld Islamofobie sayfası üzerinden İslam düşmanlığı ile karşılaşmanız halinde bildirimde bulunabilirsiniz. Meld Islamofobie yönlendirme yapmakta, hukuki destek sağlamak ve İslamofobik vakalar için bir platform oluşturmaktadır.

Telefon: +31 (0)6 14848775

E-posta; info@meldislamofobie.org

**Web sitesi: <https://www.meldislamofobie.org/>
web sayfasında yer alan bildirim formunu kullanarak bildirimde bulunabilirsiniz.**

HOLLANDA'DAKİ RESMİ VE SİVİL TOPLUM DESTEK MEKANİZMALARI

09

Juridisch Loket

Hollanda’da hukuki süreçlerin belirli bir maliyeti vardır. Bu maliyeti karşılayamadığınızda finansal açıdan yardım alabilirsiniz. Böyle durumlarda masrafların bir kısmını devlet karşılayacaktır.

Yardıma almaya uygunluğunuz mali durumunuza göre belirlenmektedir.

Telefon: 088 - 787 1000 (mesai saatleri içerisinde saat 09:00 - 17:00 arası)

E-posta: info@rvr.org

Web sitesi: www.rechtsbijstand.nl

Telefon: 0900 - 8020 (Doğrudan hukuki destek ve yönlendirme için mesai saatleri içerisinde saat 09:00 - 17:00 arası, dakika ücreti 10 cent)

Web sitesi: www.juridischloket.nl

Ayrıca web sayfası üzerinden e-posta gönderme olanağı sağlanmaktadır.

I-psy İnterkültürel Psikiatri Merkezi

Hollanda’nın birçok şehrinde merkezi bulunan ve özellikle çeşitli kültürler arası psikolojik sorunlarda farklı dillerde destek sağlayan i-psy kurumu, ayrımcılığa maruz kalanlara da özel olarak destek sağlamaktadır. Tedavi ücretleri genel itibariyle sağlık sigortası tarafından karşılanmaktadır.

Rechtsbijstand

Adli Yardım Kurulu, bağımsız bir idari organdır. Adli yardım ve arabuluculuk ihtiyacı olup maddi durumu yeterli olmayanlara yönlendirmede bulunarak geliri doğrultusunda masrafların bir kısmının devlet tarafından karşılanmasını sağlar.

Telefon: 088 358 96 00

Web sitesi: www.i-psy.nl

Slachtofferhulp Nederland

Ayrımcılık çok acı verici olabilir. Uzun zaman ayrımcılığa maruz kalanlarda stres semptomları ve ruhsal bozukluklar sıklıkla görülür. Slachtofferhulp Nederland (Hollanda Mağdur Yardımı) ayrımcılık mağdurlarına destek veren bir kurumdur. Kurum, mağdurla birlikte ihtiyacın ne olduğuna birlikte karar verip sürecin devamını mağdurla birlikte planlar. Kurum psikolojik destek vermesinin yanı sıra hukukçu da buundurmaktadır.

Polise şikayet etme ve cezai kovuşturma süreçlerinde mağdura yardımcı olup gerekli tavsiye ve yönlendirmeleri sağlama görevi bulunmaktadır. Sadece ayrımcılık mağdurlarına değil, akla gelebilecek diğer alanlarda da (trafik kazası, istismar, dolandırıcılık ve taciz gibi) mağdurlara destek sağlayan bir kurumdur.

Telefon: 0900 - 01 01

Web sitesi: <https://www.slachtofferhulp.nl/contact/>

T.C. KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
YURTDIŞI TÜRKLER VE AKRABA
TOPLULUKLAR BAŞKANLIĞI

T.C. KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
YURTDIŞI TÜRKLER VE AKRABA
TOPLULUKLAR BAŞKANLIĞI

NEŞAM

Nefret Suçları ve
Ayrımcılıkla Mücadele

www.nesam.ytb.gov.tr